

Nadać znaczenie wydatkom. Rozwój lokalnych firm przez udział w zamówieniach publicznych

Kwiecień 2020 r.

Tomasz Czuczak – Sekretarz Miasta Koszalina

Zamówienia publiczne – duży rynek

Zamówienia publiczne – czyli umowy odpłatne zawierane między zamawiającym publicznym a wykonawcą, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane stanowią dużą część rynku gospodarczego.

UE – 16% PKB
1,3 tryliona euro (Eurostat)

Polska 8% PKB
200 mld złotych (UZP)

Koszalin

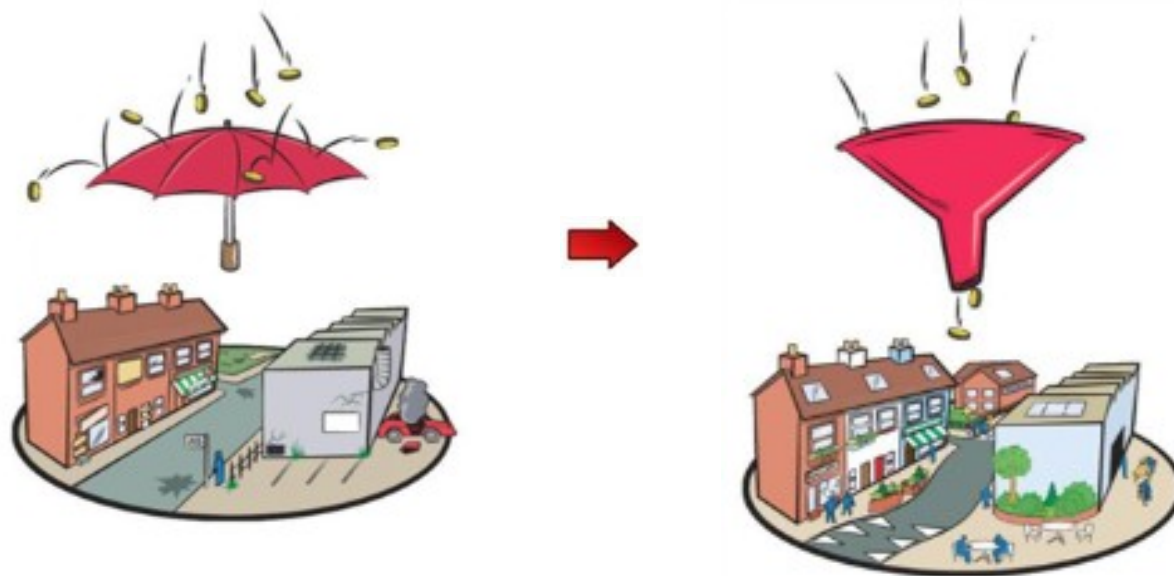
Z naszych badań przeprowadzonych w 2016 r. wynika, że blisko **100** zamawiających tworzy rynek o wartości co najmniej **0,5 mld zł** rocznie

Tendencje w zamówieniach publicznych zaznaczające się coraz mocniej w UE i kraju w ostatnich latach:

- większa koncentracja na jakości i efekcie zamiast na najniższej cenie i kwestiach formalnych
- chęć stymulowania szerszych korzyści gospodarczo - społecznych z dużego strumienia wydatków publicznych
- ułatwianie dostępu MŚP do zamówień publicznych

Dobra praktyka miasta Preston

Dobra praktyka Miasta Preston polega na wykonywaniu cyklicznych analiz wydatków publicznych miasta i innych jednostek publicznych w celu zwiększenia możliwymi środkami korzyści z nich dla lokalnej gospodarki, przedsiębiorców i społeczeństwa z myślą aby wydawane środki publiczne nie opuszczały miasta i w jak największym stopniu zasilają lokalną gospodarkę przyczyniając się do jej rozwoju oraz tworzenia miejsc pracy.

Część szerszego miejskiego projektu publicznego **Tworzenie bogactwa społeczności lokalnej**, którego celem jest jak najbardziej efektywne wykorzystanie posiadanych zasobów by efektywnie pracowały na rzecz lokalnej wspólnoty.

Przystąpienie Koszalina do projektu

Dlaczego Koszalin przystąpił do projektu ?

1. Potencjalne korzyści zarówno dla lokalnych firm jak i dla Miasta.

Firmy – rozwój działalności, większy zysk, wzrost zatrudnienia, lepsze płace.

Miasto – większe zasilenie budżetu wpływami z PIT i CIT, atrakcyjność gospodarcza, przeciwdziałanie migracjom zewnętrznym.

2. Zamówienia publiczne znów są gorącym tematem (nowe PZP od 2021 mające zwiększyć udział MŚP).

3. **Kontynuacja** W I. 2015 – 2018 zrealizowaliśmy z Miastem Preston projekt „PROCURE – Tworzenie dobrej, lokalnej gospodarki przez zamówienia publiczne”.

Wyzwania i bariery

1. Mała świadomość wśród przedsiębiorców o możliwościach udziału w zamówieniach publicznych.

2. Mała świadomość wśród zamawiających publicznych o potencjale lokalnego biznesu.

3. Adekwatne zastosowanie kryteriów pozacenowych.

4. Biurokracja i skomplikowane, sztywne krajowe prawo zamówień publicznych.

Analiza wydatków publicznych UM 2018

Adaptacja dobrej praktyki Miasta Preston

- Eksport do programu MS Excel pełnych danych z programu budżetowo – księgowego dotyczących ogółu pozapłaconych wydatków w 2018 r.

Urzędu Miejskiego

- Źródłowe dane obejmowały ponad **5 000 pozycji** – zapłacone faktury, rachunki itp.
- Następnie zsumowano wydatki na rzecz poszczególnych podmiotów w ciągu roku – otrzymaliśmy **767 kontrahentów** do dalszej analizy.

Analiza wydatków publicznych UM 2018

Przedsiębiorcy lokalni i nielocalni

Oznaczenie na podstawie kodu pocztowego i nazwy miejscowości w przypadkach braku kodu.

Za podmioty lokalne uznajemy **podmioty z siedzibą w Mieście Koszalinie**: kod pocztowy 75-XX

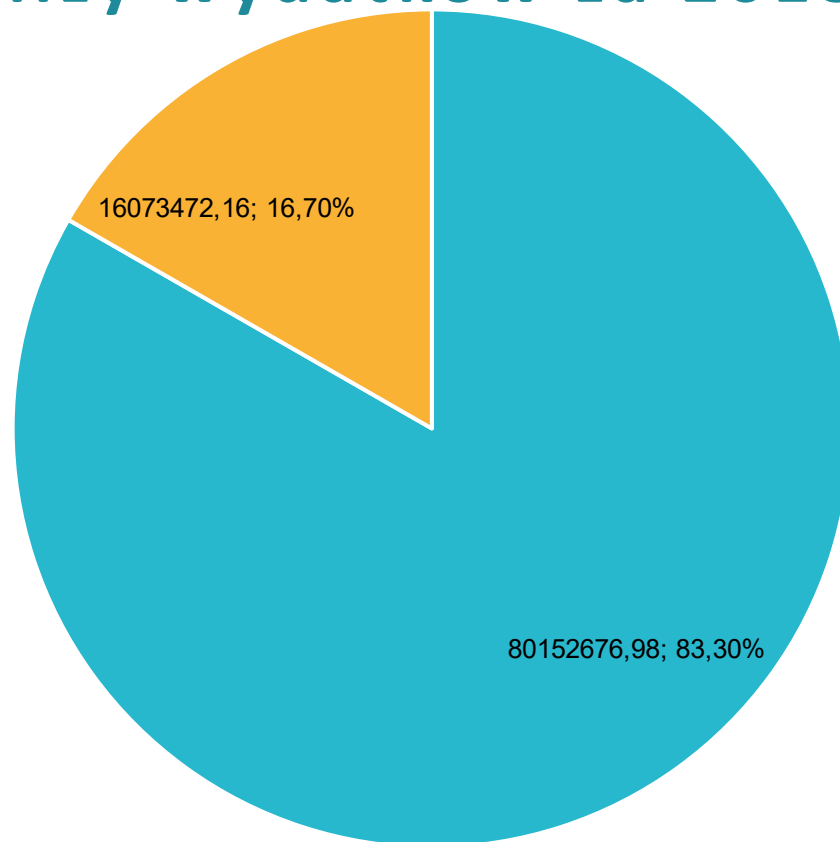
i Koszalińskim Obszarze Funkcjonalnym (Powiat Koszaliński Ziemski):

kody 76-01X, 76-02X, 76-03X, czyli podmioty z siedzibami w gminach:

Gmina Mielno, Gmina Będzino, Gmina Biesiekierz, Gmina Świeszyno, Gmina Manowo, Gmina Sianów
Gmina Polanów, Gmina Bobolice

Miasto Koszalin i Powiat Koszaliński stanowią w praktyce jeden organizm gospodarczy i lokalny rynek.

Wyniki analizy wydatków za 2018 r.

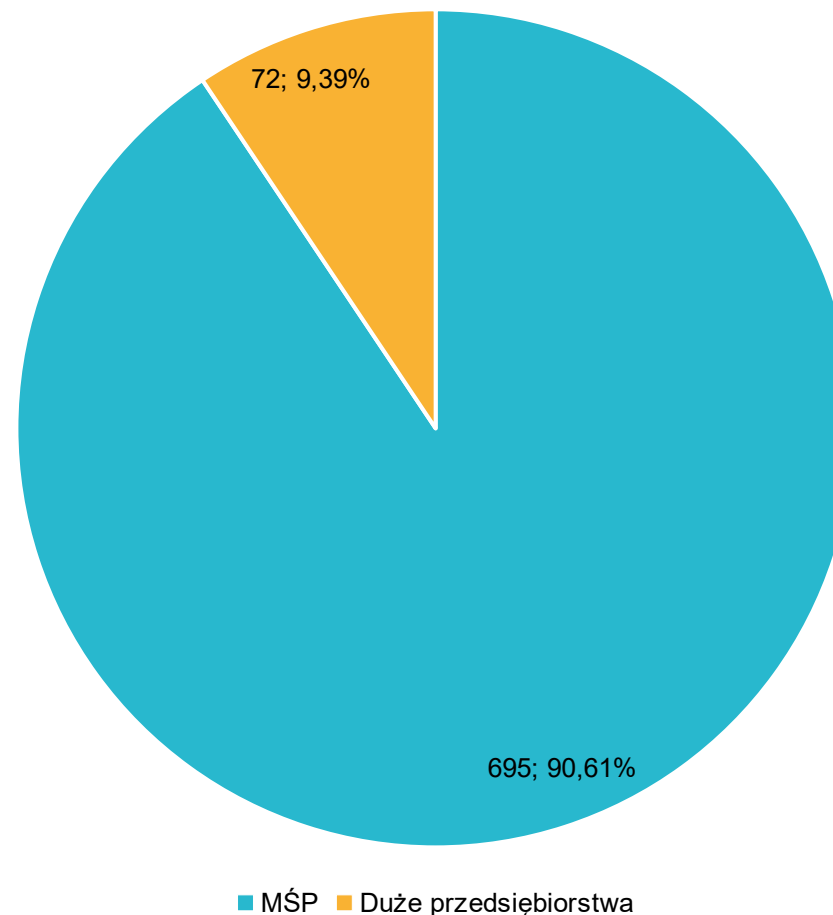
Wydatki ogółem 96 226 149 PLN

■ Przedsiębiorcy lokalni ■ Przedsiębiorcy nielocalni

Wydatki na rzecz MŚP

Status MŚP (do 249 osób zatrudnionych) – pole wypełniane binarnie TAK/NIE

Przedsiębiorcy zarejestrowani w CEIDG, imię i nazwisko w nazwie firmy – domyślnie MŚP.
Podmioty zarejestrowane w KRS (spółki prawa handlowego) – indywidualne badanie.

Analiza wydatków publicznych UM 2018

Kategoryzacja wydatków

Zdefiniowana własna lista kategorii wypełnianych ręcznie

Na razie bez szczegółowego podziału – wydatki Urzędu Miejskiego są ogromnie zróżnicowane z uwagi na szeroki katalog zadań gminy w Polsce.

Media i odpady zostały wydzielone z uwagi na lokalne monopole.

Dostawy – Media (woda, energia, etc.)

Dostawy - Utrzymanie i eksploatacja (komputery, meble, materiały biurowe, art. spoż. etc.)

Usługi - Utrzymanie i eksploatacja (usługi IT, konserwacja, naprawy, sprzątanie, ubezpieczenia etc.)

Usługi - Odbiór i zagospodarowanie odpadów, zieleń, adm. cmentarzem (lokalne monopole)

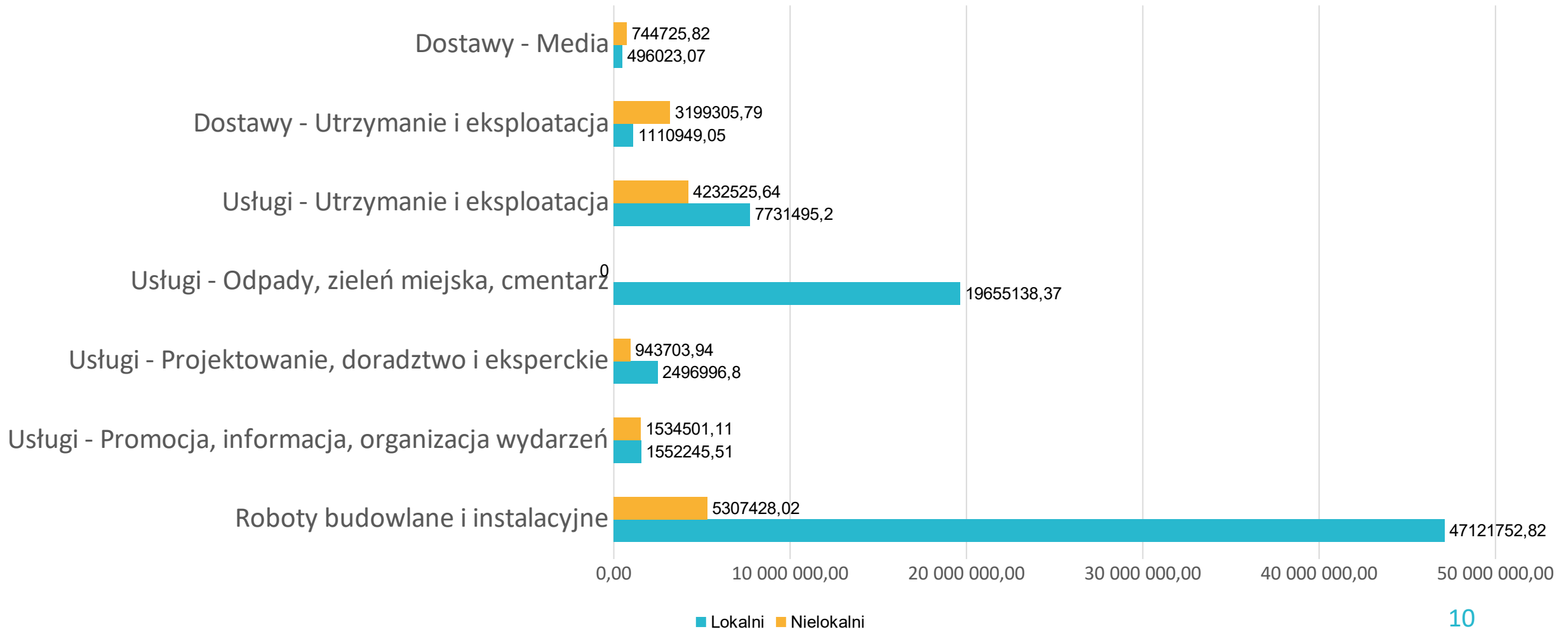
Usługi - Projektowanie, doradztwo, usługi eksperckie (wszelkiego typu usługi specjalistyczne niezbędne do działań merytorycznych np. projektowanie techniczne, plany mpzp, ekspertyzy, badania, u. prawne itp.)

Usługi – Promocja, informacja, organizacja wydarzeń

Roboty budowlane i instalacyjne (budownictwo liniowe i kubaturowe, przebudowy, remonty, zagospodarowanie terenu.

Analiza wydatków publicznych Koszalina

Podział wydatków Urzędu Miejskiego w 2018 r. na podstawowe działy [PLN]

Analiza wydatków publicznych Koszalina

Porównanie z poprzednimi badaniami i plany

W badaniach za lata 2013-2015 dla potrzeb projektu PROCURE dokonanych metodą analiz procedur zamówień publicznych odsetek wydatków Urzędu Miejskiego trafiających do lokalnych przedsiębiorców wyniósł **71%**.

Wpływ na mniejszy wskaźnik niż obecny 83 % miały zapewne duże projekty infrastrukturalne realizowane w poprzedniej perspektywie UE – budowa hali, filharmonii, aquaparku, obwodnicy miejskiej.

Plany na przyszłość

1. Objęcie podobnymi analizami wszystkich jednostek Gminy Miasto Koszalin i innych zamawiających publicznych.
2. Zautomatyzowanie procesu pozyskiwania danych np. poprzez dostosowanie programu księgowego.

Zaawansowana analiza wydatków

Dobra praktyka Miasta Preston, którą już wdrożyliśmy to tzw. podstawowa analiza wydatków publicznych.

W ramach Transferu Dobrej Praktyki podejmiemy próbę wdrożenia **zaawansowanej analizy wydatków.** Jest ona jeszcze bardziej pracochłonna, ale dostarcza większej ilości danych możliwych do wykorzystania w praktyce.

Zaawansowana analiza wydatków składa się z 3 części.

1. Identyfikacji luk (Gap Analysis), czyli kategorii wydatkowych, w których największa ilość środków trafia do przedsiębiorców nielokalnych.
2. Analiza wydatków zwrotnych (Re-Spend Analysis), czyli w jaki sposób wydatkują środki przedsiębiorcy.
3. Analiza szerszego wpływu gospodarczo – społecznego środków wydatkowanych przez miasto.

Pkt 2-3 mają charakter badań kwestionariuszowych, które w Preston przeprowadził dla miasta specjalistyczny ośrodek doradczy. Ich wiarygodność zależy od % zwracanych ankiet i rzetelności odpowiedzi.

Zaawansowana analiza wydatków publicznych

Identyfikacja luk

I. Krok polega na dokładniejszym przyjrzeniu się wydatkom poprzez ich podział na szczegółowe kategorie i identyfikacji tych sektorów, w których najczęściej środków opuszcza lokalną gospodarkę.

Jest to pracochołonne, gdyż w Polsce miasta odpowiadają za największy tematycznie zakres spraw wśród wszystkich jednostek publicznych i ich wydatki dotyczą wielu różnorodnych obszarów.

W chwili obecnej podzieliliśmy wydatki na **7 ogólnych działów**, docelowo planujemy opracowanie szczegółowej kategoryzacji.

Na razie przeprowadziliśmy identyfikację luk testowo dla działu wydatkowego „**Projektowanie, doradztwo i usługi eksperckie**”

Identyfikacja luk

II. Krok polega na identyfikacji tych sektorów, w których lokalna baza przedsiębiorców może wypełnić zidentyfikowane luki.

Są jednak takie rodzaje wydatków, na które nie będziemy mieli wpływu:

- 1. Roboty budowlane o największej skali i komplikacji:** przykład największe projekty infrastrukturalne: inwestycje drogowe i budowy obiektów użyteczności publicznej w ostatnich latach były realizowane przez duże koncerny budowlane.
- 2. Specjalistyczne usługi i produkty, które w ogóle nie są świadczone / dostarczane przez przedsiębiorców z regionu koszalińskiego:** przykład specjalistyczne szkolenia, dostawy specjalistycznego sprzętu komunalnego, oprogramowania.
- 3. Wydatki jednorazowe,** które się nie powtórzą w najbliższej przyszłości, przykład zakup przez miasto pojemników półpodziemnych na odpady w 2018 r. za kwotę 1,8 mln zł.

Identyfikacja luk

III. Krok to stworzenie lokalnej bazy przedsiębiorców dla tych rodzajów wydatków, na które mamy wpływ i zachęcanie przedsiębiorców do aktywnego ubiegania się o zamówienia publiczne.

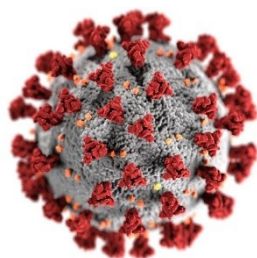

Pandemia Covid – 19 i spodziewana jej skutkiem recesja gospodarcza

Wzmocnienie kompetencji zamawiających do wykorzystania zamówień publicznych do tworzenia miejsc pracy i osiągnięcia dodanej wartości społecznej.

Sposób na zatrzymanie części środków jeśli wykonawcą zamówienia zostaje podmiot zewnętrzny. Np. przetargi na roboty budowlane, miejski system parkingowy. Jednym z kryterium wagi oceny może być „liczba stworzonych miejsc pracy” podczas realizacji kontraktu.

Analiza wydatków może również pomóc w „inteligentnych cięciach” budżetowych – rezygnacji bądź przesuwaniu w czasie w pierwszej kolejności tych mniej pilnych wydatków, które trafiają do kieszeni wykonawców spoza miejskiego obszaru funkcjonalnego.

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ !

Making Spend Matter | URBACT Transfer Network
Urząd Miejski w Koszalinie

